

Værd at vide om lærlinge på vvs-området

I denne information forsøger TEKNIQ Arbejdsgiverne at besvare de oftest forekommende spørgsmål om administration af lærlinge. Vi håber, at den vil gøre gavn hos mester eller lønningsbogholder i virksomheder med lærlinge. Gældende pr. 1. september 2020

Vvs-overenskomsten	Almindelige lærlinge	Voksenlærlinge – fyldt 25 år											
<p>Lønsatser</p> <p>Vvs´ere, vvs- og blikkenslager, vvs- energispecialer, ventilationstekniker, installationstekniker</p> <p>Lønperiode</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Trin 1</th> <th>Trin 2</th> <th>Trin 3</th> <th>Trin 4</th> <th>Trin 5 (EUX)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lønsats kr./time</td> <td>67,30</td> <td>77,60</td> <td>97,80</td> <td>111,30</td> <td>122,25</td> </tr> </tbody> </table> <p>Hvis lærlingen har gennemført grundforløbet forud for læretidens start, indplaceres lærlingen på trin 1 de første 6 måneder. Herefter sker indplaceringen i et helt år på trinene 2, 3 og 4.</p> <p>Punkt 26, stk. 2</p> <p>Øvrige løntillæg</p> <p>Smudstillæg betales med kr. 9,75/timen</p>		Trin 1	Trin 2	Trin 3	Trin 4	Trin 5 (EUX)	Lønsats kr./time	67,30	77,60	97,80	111,30	122,25	<p>En voksenlærling er en lærling, som er fyldt 25 år ved uddannelsesaftalens påbegyndelse. Voksenlærlinge aflønnes med minimal-lønnen på 122,15 kr./t.</p> <p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge</p>
	Trin 1	Trin 2	Trin 3	Trin 4	Trin 5 (EUX)								
Lønsats kr./time	67,30	77,60	97,80	111,30	122,25								
<p>Lærlinges opsparingskonto</p> <p>Almindelige lærling har en opsparingskonto, der udgør en fritvalgsordning og finansiering af lærlingenes feriefridage. Opsparingen udgør pr. 1. marts 2020 7,5 % af den ferieberettigede løn. Når lærlingen ønsker at afholde en feriefri dag udbetales et beløb, svarende til lærlingens timeløn på tidspunktet for afholdelse af en feriefri dag. Der kan aldrig udbetales mere end det til enhver tid hensatte beløb. Ved kalenderårets afslutning tømmes opsparingskontoen på samme måde som svendenes SH-opsparing, hvis der ikke er indgået anden aftale. I de tilfælde, hvor lærlingen er omfattet af en arbejdsmarkedspension hos PensionDanmark, kan lærlingen i stedet vælge af få restbeløbet udbetalt eller helt eller delvist indbetalt til pensionskassen.</p>	<p>Voksenlærlingene følger svendenes regler i vvs-overenskomstens punkt 17.</p>												
<p>Pension</p> <p>Lærlinge, der er fyldt 18 eller 19 år skal omfattes af arbejdsmarkedspensionen, når de har 2 måneders anciennitet. Pensionen skal oprettes hos PensionDanmark. Arbejdstagerbidraget udgør 2 % og arbejdsgiverbidraget udgør 4 %. Overenskomstkode for lærlinge, der er 18 eller 19 år er 4530.</p> <p>Lærlinge, der er fyldt 20 år eller blive 20 år i læretiden, skal omfattes af den samme arbejdsmarkedspension som VVS-svendene. Pensionen skal oprettes hos PensionDanmark. Arbejdstagerbidraget udgør 4 % og arbejdsgiverbidraget udgør 8 %. Overenskomstkode for lærlinge, der er fyldt 20 år er 4510.</p> <p>Punkt 26, stk. 9</p> <p>Se nærmere i VVS-overenskomsten Punkt 26, stk. 9.</p>	<p>Pension senest efter 6 mdr.</p> <p>OBS! Dog skal lærlingen have pension fra uddannelsens begyndelse, hvis lærlingen allerede var omfattet af en arbejdsmarkedspension. Voksenlærlinge følger overenskomstens pkt. 4</p>												
<p>Sundhedsordning og Forsikringsordning</p> <p>Punkt 26, stk. 11 og 12</p> <p>Lærlinge med pensionsordning er omfattet af PensionDanmarks Sundhedsordning. Lærlinge - uden pensionsordning - omfattes af en særlig forsikringsordning med en skattefri forsikringssum på 100.000 kr. ved dødsfald, kritisk sygdom, førtidspension. Pr. samme dato omfattes alle lærlinge - uden pensionsordning - af PensionDanmarks Sundhedsordning. TEKNIQ forestår betalingen.</p>	<p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p>												
<p>ATP</p> <p>Lærlinge er fra det fyldte 16. år omfattet af Arbejdsmarked Tillægspension ATP. For 14-dages lønnede lærlinge gælder, at der IKKE skal betales/beregnes ATP-bidrag af ferietimer og SH-timer. Det vil sige, at ATP-bidraget for lærlinge i lønperioder, hvor der er feriedage eller SH-dage, skal reduceres. Dette er af væsentlig betydning for det samlede årlige ATP-bidrag og for de omkostninger/bidrag mv., der afregnes på basis af virksomhedens bidrag til ATP.</p> <p>Punkt 26, stk. 10</p>	<p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p>												
<p>Ferie</p> <p>Lærlinge er omfattet af ferielovens regler. Under ferie ydes der en feriegodtgørelse på 12,5 % af den samlede ferieberettigede løn. Lærlinge har ret til betalt ferie i 5 uger i den første og anden ferieafholdelsesperiode, efter at ansættelsesforholdet er begyndt. Virksomheden betaler fuld løn under ferie det omfang, lærlingen ikke har optjent feriegodtgørelse, hvilket kan stamme fra tidligere ansættelse eller nuværende ansættelse.</p> <p>Ferieafholdelsesperioden går fra den 1. september til den 31. august. Ferien kan afholdes i ferieafholdelsesperioden, som udgør ferieåret tillagt 4 måneder, dvs. 1. september til 31. december året efter. Hvis lærlingen ikke har optjent et tilstrækkeligt antal feriedage, gælder ovenstående.</p> <p>Er læreforholdet begyndt i perioden 2. september til 31. oktober, har lærlingen en tilsvarende ret til betalt ferie i 5 uger i den ferieafholdelsesperiode, der knytter sig til ferieåret.</p> <p>Er ansættelsesforholdet begyndt i perioden 1. november til 30. juni, har lærlingen ret til 3 ugers betalt hovedferie i hovedferieperioden og 5 dages betalt ferie under virksomhedslukning før hovedferieperioden. Hovedferieperioden udgør perioden fra 1. maj til 30. september.</p> <p>Undersøg altid om lærlingen har feriepenge fra tidligere ansættelser, idet disse feriepenge skal modregnes i lønnen. Lærlingen kan hente disse oplysninger via feriepengeinfo.dk</p> <p>Punkt 26, stk. 19b</p>	<p>Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.</p>												
<p>Feriefridage</p> <p>1. maj 2020 til 31. december 2020</p> <p>Som konsekvens af overgangen til den nye ferielov har lærlinge ret til 3,33 feriefridage i perioden 1. maj 2020 til 31. december 2020. Fra 1. marts 2020 hensættes 2,4 % af den ferieberettigede løn til dækning af betalingen for de 3,33 feriefridage. Feriefridagene kan afvikles i timer. Ved afholdelse af en feriefri dag betales et beløb, svarende til sædvanlig timeløn på tidspunktet for afholdelse af en feriefri dag fra kontoen. Der kan aldrig udbetales mere end det til enhver tid hensatte beløb. Feriefridagene placeres efter samme regler som placering af restferie.</p> <p>1. januar 2021 og frem</p> <p>Lærlinge tildeles 5 feriefridage. Disse afholdes i perioden 1. januar til 31. december. På lærlingens opsparingskonto hensættes 2,4 % af den ferieberettigede løn til dækning af betaling af 5 feriefridage, og lærlingen får udbetalt et beløb svarende til sin sædvanlige løn på tidspunktet for afholdelse af en feriefri dag fra kontoen. Der kan aldrig udbetales mere end det til enhver tid hensatte beløb. Feriefridagene placeres efter samme regler som placering af restferie.</p> <p>Punkt 26, stk. 18b og 18c</p>	<p>Voksenlærlinge følger de samme bestemmelser som svendene og har en opsparingskonto til feriefridage. Se overenskomstens Punkt 16 og 17.</p>												
<p>Søgnhelligdage</p> <p>Almindelige lærlinge er ikke omfattet af SH-opsparingen. De får løn i forbindelse med søgne-helligdagene.</p> <p>Punkt 26, stk. 17</p>	<p>Voksenlærlinge følger bestemmelserne i overenskomstens Punkt 17, om søgne- og helligdage i overenskomsten. Voksenlærlingens SH-opsparing udgør pr. 1. marts 2020 11 %, hvis voksenlærlingen ikke vælger at få udbetalt 1 % med den løbende lønudbetaling. I disse tilfælde vil opsparingen udgøre 10 %. Se mere herom i overenskomstens Punkt 17.</p>												
<p>Øvrige fridage</p> <p>Almindelige lærlinge har følgende fridage med løn: 1. maj, Grundlovsdag (5. juni), juleaftensdag (24. dec.), nytårsaftensdag (31. dec.). Dette gælder også under skoleophold.</p> <p>Punkt 26, stk. 18</p>	<p>Voksenlærlinge har de samme fridage som almindelige lærlinge, men de får betaling som svendene, dvs. fra SH-opsparingen.</p>												
<p>Sygdom</p> <p>Lærlinge har fuld løn under sygdom.</p> <p>Punkt 26, stk. 22</p>	<p>Voksenlærlinge følger samme bestemmelser som svendene, dvs. max. 9 ugers sygeløn og herefter overgang til sygedagpenge. Timelønnen kan dog ikke overstige vvs-overenskomstens minimalløns.</p>												

Barns 1. syge-dag Punkt 26, stk. 23	Lærlinge har ret til frihed med fuld løn ved barns 1. sygedag efter samme regler som svendene. Dette gælder fra første ansættelsesdag.	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge, dog kan timelønnen ikke overstige vvs-overenskomstens minimalløn.
Barns hospitals-indlæggelse Punkt 26, stk. 24	Lærlinge har ret til frihed med løn ved hospitalsindlæggelse af børn under 14 år. Dette gælder fra 1. ansættelsesdag. Gælder kun den ene forældre.	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge, dog kan timelønnen ikke overstige vvs-overenskomstens minimalløn.
Barselsorlov Punkt 26, stk. 21	Lærlinge med 9 måneders anciennitet modtager sædvanlig løn i samme periode som svendene.	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge, dog kan timelønnen ikke overstige vvs-overenskomstens minimalløn.
Lærlinges vejpenge Punkt 26, stk. 15	Lærlingen får ikke honoreret den daglige transport mellem bopæl og virksomhedens værkstedsadresse. Skal lærlingen møde på en udearbejdsplads til arbejdstids begyndelse betales evt. merudgifter eller mertid ved transport mellem lærlingens bopæl og udearbejdspladsen af virksomheden. Der skal kun betales, hvis afstanden medfører ekstra udgifter eller længere transporttid i forhold til den daglige transport mellem bopæl og virksomhedens værkstedsadresse. Eventuel godtgørelse og/eller mertid beregnes i henhold til www.rejseplanen.dk . Hvis virksomheden efter aftale med lærlingen stiller et motorkøretøj til rådighed, betales der ikke godtgørelse (merudgifter) efter www.rejseplanen.dk , men der betales dog for reisetiden opgjort efter www.rejseplanen.dk , hvis transporttiden øges i forhold til transporttiden mellem bopæl og virksomhedens værkstedsadresse. Mertid betales med lærlingens sædvanlige timeløn. Hvis lærlingen anvender eget befordringsmiddel, skal dette aftales mellem parterne, og godtgørelsen udgør i dette tilfælde efter statens takster for kørselsgodtgørelse. Se for yderligere Punkt 26, stk. 15.	Voksenlærlinge får udbetalt 70 % af svendenes tillæg for rejsearbejde (zonepenge). Se vvs-overenskomstens Punkt 23. Afstande ud over 40-km grænsen betales med samme beløb, som gælder for svendene.
Befordrings godtgørelse under skoleophold Punkt 26, stk. 16	Når lærlingen er på skoleophold, godtgør virksomheden lærlingens udgifter til befordring, hvis den samlede skolevej – frem og tilbage – er 20 km eller derover. Der skal i videst muligt omfang benyttes offentlige transportmidler – og på billigste måde i form af abonnementskort, klippekort o.lign. Hvis benyttelse af offentlige transportmidler vil medføre urimeligt store ulemper for lærlingen, kan eget befordringsmiddel – efter aftale – anvendes. I så fald betales den af Undervisningsministeriet fastsatte sats for beskæftigede deltagere i arbejds-markedsuddannelser – p.t. kr. 0,98 pr. km – når den samlede skolevej (frem og tilbage) er 20 km eller derover.	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.
Arbejdsgivernes lønrefusion under skoleophold	Lønrefusion til arbejdsgivere pr. skoleuge (femdages): pr. uge 1. års lærlinge 2.800 kr. 2. års lærlinge 3.090 kr. 3. års lærlinge 3.530 kr. 4. års lærlinge 4.110 kr. Refusion af virksomhedens udgifter til befordring udgør 80 % af udgifterne, dog højst af udgiften til billigste offentlige transportmiddel. Når du får et orienteringsbrev fra AUB, logger du på selvbetjening og godkender oplysningerne om befordring. Derefter bliver tilskuddet udbetalt på NemKonto. AUB befinder sig på ATP's hjemmeside	Der skal ansøges om forhøjet lønrefusion til voksenlærlinge. Den forhøjede lønrefusion udgør maksimalt pr. uge 5.240 kr. Ansøgning skal kun ske én gang for læreforholdet og kan ske på www.atp.dk Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.
Tilskud til lærlinge	Reglerne om tilskud til lærlinge herunder voksenlærlinge og lærlinge, der uforskyldt har mistet sin uddannelsesaftale, kan ses på TEKNIQs hjemmeside under: uddannelse – lærlinguddannelser.	Se TEKNIQs hjemmeside – www.tekniq.dk
Skolehjemsoophold Punkt 26, stk. 34	Virksomheden betaler udgifterne for lærlinge, der tager ophold på kostskole, erhvervsskole med skolehjem. Dette gælder for lærlinge, der er henvist til skoleundervisning på en skole med skolehjem enten fordi nærmeste erhvervsskole, der udbyder den ønskede uddannelse, er beliggende mere end 5 kvarters transportvej fra den faste bopæl, eller fordi lærlingen og virksomheden har en særskilt aftale om et bestemt skolevalg. Kostafdelingen indberetter til AUB, at lærlingen har boet på skolen, og virksomheden har afholdt udgiften. Herefter modtager virksomheden et brev fra AUB om udbetaling af refusion svarende til udgifterne, hvorefter AUB udbetaler beløbet inden for 10 dage. Hvis en virksomhed pålægger en lærling at bo på en kostskole, hvor lærlingen ellers godt kunne deltage i undervisningen på en nærmere beliggende skole (under 5 kvarters transporttid), skal virksomheden afholde lærlingens merudgifter til kost og logi. Ifølge bekendtgørelse nr. 187 af 9. marts 2020 yder AUB tilskud – når afstandsbestemmelsen er opfyldt – til lærlinge til transport ved ud – og hjemrejse, weekends m.m.	Samme bestemmelse som almindelige lærlinge.

Er der andre spørgsmål om lærlingeforhold, henviser vi til TEKNIQs hjemmeside www.tekniq.dk, vvs-overenskomstens punkt 26 samt Arbejdsmarkedsafdelingen, som har udarbejdet denne information.